

Սուրբ Գրոց Սերտողութիւն : Դաս Թիւ 115

Աստուածաշնչում մենք կարդում ենք թէ՛ «մեղքը անօրէնութիւն է» (Ա. Յովհաննէս 3:4), բայց աւելի ամբողջական սահմանումն այն է թէ՛ «չանել այնինչ որ Աստուած պատւիրել է, եւ անել այնինչ որ Աստուած արգելել է»: Եւ այս հիման վրայ է որ գտնում ենք Աստուածաշնչում մեղքի մասին եղած երեք նկարագրումներ կամ պատկերացումներ՝ որպէս յանցագործութիւն, որպէս պարտք, ու որպէս թշնամութեան դիրք: Որպէս մի յանցագործութիւն, Աստուածաշնչը համարում է մեղքը որպէս Աստուծոյ սրբութեան, արդարութեան եւ օրէնքի դէմ եղած օրինազանցութիւն կամ յարձակում: Որպէս մի պարտք, Աստուածաշնչը համարում է մեղքը որպէս Աստուծոյ պարտադրած պարտականութեան չկատարումը՝ ձախողումը: Եւ որպէս թշնամութիւն, Աստուածաշնչը համարում է մեղքը որպէս Աստուծոյ դէմ եղած հակառակութեան մի արարք, եւ որպէս Աստուծոյ յարաբերութեան օտարացում:

Յանցագործ, պարտական, թշնամի – Ընկած մեղաւոր մարդը կարելի է բացատրել որպէս մի յանցագործ՝ խախտելով Աստուծոյ օրէնքը ու Նրա դատաստանի տակ. եւ որպէս մի պարտական՝ կրելով մի պարտք որը նա չի կարող վճարել. եւ որպէս մի թշնամի՝ ոտնահարելով իր Ստեղծիչին ու մերժելով Նրա հեղինակութիւնը: Պարզօրէն, բոլոր մարդ արարածներ մի անյուսակի եւ սաստիկ վիճակի մէջ են, սուրբ եւ ուղղարար Աստուծոյ առջեւ:

Այս սահմանումներից մենք ստանում ենք մի ակնարկում թէ ինչ պէտք էր կատարել որպէսզի մեղաւոր մարդը փրկւէր Աստուծոյ բարկութիւնից: Բայց Աստուածաշնչը սովորեցնում է թէ մեղաւոր մարդը չի կարող իրականացնել ոչ էլ ցանկանում է որեւէ հաշտեցում Աստուծոյ հետ: Բոլոր մարդաշէն կրօններ՝ լինելով մարդու ջանքերը լռեցնելու իր յանցանքով վիրաւորած խիղճը ու ծածկելու իր մեղաւորութիւնը, ներառեալ նոյնիսկ այդ կրօնները որոնք ընդգրկում են Քրիստոսի ու մարդու գործերի խառնուրդը, բոլորը Աստուծոյ զգելի եւ մերժած են (Ծննդոց 3:7): Փոխարէն, Աստուած Ինքն հաճեց հաստատել մի երկրորդ ուխտ մարդու հետ՝ շնորհքի ուխտը, խոստանալով փշրել օձին ու նրա սերունդին՝ յախտենական մահով, կնոջը Սերունդի միջոցով, որը գիտենք թէ Յիսուս Քրիստոսն է, որի միջոցով Աստուած պիտի նւիրէր յախտենական կեանք շատերին, եւ վերականգնեցնել նրանց Իր հետ հաղորդութեան մէջ (Ծննդոց 3:15, 21):

Յագեցում – Այս օրերին, շատեր ընդհանրապէս գործածում են քաւութիւն բառը՝ իր Սուրբ Գրային ենթահողով մասնաւորապէս նշելով Քրիստոսի տառապանքը ու զոհաբերական մահը խաչի վրայ, որպէս մարդու մեղքերի համար վճարում: Այս հարմար է, մինչեւ այն ժամանակ որ չշփոթի կամ չփոխարինի Քրիստոսի ամբողջական գործի հետ, բայց շատերը յաճախ հենց այդ են անում: Այդպէս որ յառաջիկայ դասերում պիտի տեսնենք, այս Քրիստոսի գործի միայն մէկ մասն է ու ոչ ամբողջը: Հետեւաբար, աւելի ճշգրիտ ու լայնիմաստ կլինի օգտագործել «յագեցում» կամ «գոհացում» բառը, որը գործածուել է եկեղեցու պատմութեան ընթացքում որպէսզի արտայայտել մեղաւոր մարդու համար եղած Քրիստոսի փրկութեան լրիւ ու ամբողջական գործը: Անգլերէնում յագեցում բառը «սաթիսֆաքշըն» բառն է, որը բարդ բառ է, ստացւած Լատիներէն «սաթիս» բառից՝ նշանակելով բաւական, եւ «ֆագէրէ» բառից՝ նշանակելով անել, ուստի բառացիօրէն այն նշանակում է «անել բաւական»: Աստուածաբանութեան մէջ եւ Քրիստոսի գործի վերաբերեալ այն արտայայտում է խորհուրդը թէ Յիսուս Քրիստոսը կատարեց այդինչ որ պէտք էր, պահանջւած էր, որպէսզի լիովին յագեցնել բաւարարել Աստուծոյ արդարութիւնը եւ Իր օրէնքի պահանջքը՝ մեղաւորների տեղը եւ օգտին:

Թէպէտ Քրիստոսն էր որ յօժարութեամբ ընդունեց մատուցանել կատարեալ յագեցում Աստուծուն՝ մեղաւորների տեղը եւ օգտին, սակայն Հայր Աստուածը որեւէ պարտականութեան տակ չէր ընդունելու այդ առաջարկը: Բայց Հայրը հրովարտակեց ընդունել Քրիստոսի գործը մեղաւորների փոխարէն: Այս Իր յախտենական նպատակն էր, որպէս փրկանաւորութեան ուխտի մաս, որ սահմանել, օձել եւ ուղարկել Իր Որդուն՝ Աստուած-մարդը, որ լինէր Միջնորդը (Ա. Տիմոթէոս 2:5)՝ ներկայացնելով թէ Աստուծուն եւ թէ մարդուն, եւ դրանով կարող լինէր մատուցանել կատարեալ յագեցում Աստուծուն. որ Նա կատարեց վճարելով պարտաւոր պարտքը, ստանալով կատարած յանցագործութիւնների պատիժը, եւ գոհացնելով հաշտեցման պահանջքը: Եւ այս բոլորը հիմնւած էին Աստուծոյ շնորհքի վրայ:

Այստեղ պիտի գոյշ լինենք գիտակցելու որ թէպէտ Աստուած շնորհալիօրէն մատակարարեց մեղաւորների ներման ու փրկութեան մի ճանապարհ, սակայն Իր արդարութեան պահանջքը դեռ պիտի յագեցւէր՝ բաւարարել: Թէև մարդու համար այս շնորհքի ուխտ էր, սակայն Քրիստոսի համար այս գործերի ուխտ էր, որը որպէս վերջին Ադամը պիտի յագեցնէր Աստուծոյ օրէնքի պահանջքը՝ գործերը: Մեղաւորներ շնորհալիօրէն ստանում են Քրիստոսի այս կատարած գործի օրհնութիւնները: Այս բոլորի մէջ Աստուած պիտի ցուցադրէր Իր սէրը ու շնորհքը մեղաւորին, եւ միեւնոյն ժամանակ պահպանէր Իր արդարութիւնը եւ օրէնքը (Հռովմայեցիս 3:24-26): Տեսնում ենք հենց այս նոյն խորհուրդը գեղեցիկօրէն արտայայտւած Մաղմոս 85:10ում ուր Աստուծոյ ուղղարարութիւնը (կամ ճշմարտութիւնը) եւ Նրա խաղաղութիւնը (ողորմութեան միջոցով) շարունակւում են, երբ գալիս են միասին եւ համբուրում են իրարու: Եւ այս տեղի ունեցաւ կատարելապէս ու միմիայն Քրիստոսի գործի միջոցով, յագեցնելով Աստուծոյ պահանջքը: